

Havs- och vattenmyndigheten
Gullbergs Strandgata 15
411 04 Göteborg

Sportfiskarnas synpunkter gällande remiss om nya föreskrifter om att sätta ut och flytta fisk i naturen, diarienummer 4447-2020

Bakgrund

Havs- och vattenmyndigheten (HaV) har remitterat ett förslag till föreskrifter och tillhörande konsekvensutredning gällande remiss om nya föreskrifter om att sätta ut och flytta fisk i naturen. Föreskrifterna föreslås ersätta Fiskeriverkets föreskrifter (FIFS 2011:13) om utsättning av fisk samt flyttning av fisk i andra fall än mellan fiskodlingar. Utöver en saklig genomgång av föreskrifterna har myndigheten strävat efter att förtydliga föreskrifterna.

Inledning

Sveriges Sportfiske- och Fiskevårdsförbund (Sportfiskarna) är en demokratiskt uppbyggd ideell organisation och det organiserade sportfiskets företrädare i Sverige. Vår vision är ett hållbart fiske i friska vatten – för alla. Förbundet har idag över 60 anställda och organiserar över 66 000 medlemmar. Sportfiske är en av Sveriges viktigaste fritidsaktiviteter med långt över en miljon utövare som varje år lägger mer än fem miljarder kronor på sitt fiske.

Sveriges Sportfiske- och Fiskevårdsförbund (Sportfiskarna) önskar lämna följande synpunkter med anledning av förslaget om nya föreskrifter om att sätta ut och flytta fisk i naturen:

För många av Sportfiskarnas 400 föreningar och 66 000 medlemmar har utsättning av fisk haft och har fortsatt en mycket stor betydelse. Särskilt put-and-take-vatten med regnbåge utgör för många den enda möjligheten till fiske efter laxartad fisk och är för många unga en inkörssport till sportfisket som fritidsintresse. Just regnbåge har sedan länge varit en av de mest betydelsefulla fiskarterna såväl för utsättning i sportfiskesammanhang som för det svenska vattenbruket. För många klubbar och fiskevårdsområden är även öring, röding och karp exempel på viktiga arter. Sportfiskarna vill fortsatt värna tillgången på vatten med dessa och andra arter, givetvis utan att riskera biologisk mångfald och spridning av fisksjukdomar.

4 § Förutsättningar för tillstånd

Mot bakgrund av ovanstående stycke och regnbågens ställning som viktig sportfiskeart i Sverige är Sportfiskarna därför positiva till att regnbåge inte omfattas av bestämmelserna i 4 § 1.

För karp är dock Sportfiskarna förvånade över förslaget på ändrade föreskrifter och anser att den negativa påverkan av karpens art är kraftigt överdriven. Enstaka reproducerande bestånd finns i Skåne, liksom i småvatten där rovfisk saknas, men att föreslå att det inte ska finnas utrymme för nya karpvatten anser Sportfiskarna vara mycket olyckligt. Karpfisket har i

Sportfiskarna
Svartviksslingen 28
167 39 Bromma
info@sportfiskarna.se

Sverige stadigt ökat i intresse, inte minst mot bakgrund av att många svenska kustfiskbestånd är mycket svaga efter decennier av överfiske och övergödningar. I England och flera andra europeiska länder har metet efter inte minst karp vuxit enormt och har samma potential i Sverige, vilket redan syns i form av exklusiva karpvatten som genererar inkomster på landsbygden. På sikt kan en positiv effekt vara att fisketrycket på andra arter skulle lätta.

Sportfiskarna anser att det, exempelvis genom en mer djupgående biologisk bedömning, borde finnas möjlighet att fortsatt kunna behandla ansökningar om utsättningstillstånd. Länsstyrelsen har trots allt alltid haft möjligheten att säga nej till utsättningstillstånd och borde fortsatt ha möjligheten att göra den bedömningen genom att väga risk mot nytta. Sportfiskarna anser att det är viktigt att den juridiska möjligheten att skapa nya karpvatten trots allt finns kvar, men också möjligheten till utsättning i sjöar med känd förekomst men utan tidigare tillstånd, förutsatt att det är vatten där det inte har påvisats skada.

Vad gäller flytt av fisk och illegala utsättningar är det fortsatt olagligt och Sportfiskarna tillsammans med våra initierade sportfiskeklubbar tar gärna initiativ till att informera om problematiken med risk för sjukdomsspridning och biologisk påverkan vid illegala utsättningar. Ett informationspaket i kombination med stärkt tillsyn och skärpta straffskalor skulle innebära en bättre förståelse för och efterlevnad av regelverket och den kringliggande problematiken.

Sportfiskarna anser också att det är viktigt att möjligheten till att gräva dammar eller dammsystem och däri utsätta karp för att skapa ett fiske måste ges i framtiden. Denna typ av anläggningar omsätter stora pengar i flera andra europeiska länder och kan därmed utöver att bidra till rekreationsupplevelser utgöra en möjlig inkomstkälla på den svenska landsbygden.

Sportfiskarna har inga synpunkter på att kanadaröding och bäckröding, arter med bevisat hög invasionspotential och ekologisk negativ påverkan, inte längre ges utsättningstillstånd.

7 § Återintroduktion av bestånd mm.

Den föreslagna lydelsen är ”*Utsättning i syfte att stödja eller återintroducera förekomster av för landet ursprungliga arter får endast avse stammar som härstammar från samma vattenområde eller närmast liggande vattenområde som tillståndet ska gälla*”, vilket i huvudsak är en mycket god grundregel som förbundet stödjer. Dock – ibland är denna grundregel omöjlig att efterfölja och det handlar i huvudsak om när bestånd slagits ut av exempelvis vattenkraft och genbanken gått förlorad. Närliggande bestånd kan exempelvis vara från vattensystem med väldigt olikartad karaktär, alternativt inte tåla ett uttag av

avelsmaterial. I dessa fall måste återintroduktion ske med en stam som inte nödvändigtvis är från ett geografiskt närbeläget område.

Som konkret exempel driver Sportfiskarna ett projekt i Trödjeån, Gästrikland. Trödjeån som mynnar i den inre delen av Trödjefjärden torkar ibland ut under somrarna då avrinningsområdet är kraftigt påverkat av utdikning. Öringen har antagligen slagits ut på grund av vattenbrist och mänsklig påverkan i form av vandringshinder. Återintroduktion, som efter ett år hittills varit mycket lyckad, sker med en öringstam från Gotland. Skälet till att just sätta ut gotländsk öring i Trödjeån är att öringen på Gotland har anpassat sig till att överleva i små åar där vattnet ofta sinar på somrarna. När vattnet sinar i bäckarna simmar ynglen ut i havet redan första sommaren. De flesta andra öringstammar stannar två år eller mer i sina uppväxtbäckar innan de simmar ut i havet eller ut i en sjö.

Sammantaget önskar Sportfiskarna att föreskrifterna justeras för att ge möjlighet till den här typen av restaureringsprojekt, som vi med utslagna fiskbestånd i många vatten kan behöva ta höjd för i framtiden.

9 § Provtagning

HaV föreslår att *"för utsättning av fisk i naturen ska den avsändande anläggningen ha varit provtagen med negativa resultat samma kalenderår som när utsättning ska ske"*. Mot bakgrund av att Sportfiskarna och många andra aktörer ibland gör utsättningar redan i januari, kommer provtagning och analys inte att hinna genomföras i tid. Vidare fungerar provtagning av exempelvis BKD först vid en vattentemperatur på minst 7 grader. En pragmatisk lösning efterlyses här, exempelvis att det senaste provtagningstillfället ska gälla under 12 månader, eller liknande.

10 § Gyrodactylus salaris

För hanteringen av *Gyrodactylus salaris* har Sportfiskarna noterat att den föreslagna lydelsen till föreskrifter fortfarande har Rolfsån och Kungsbackaån med, trots att dessa vattensystem konstaterades smittade redan 2015 resp. 2017. För Rolfsån är smittan påträffad långt upp i Storåns vattensystem. För en enhetlig lydelse ska dessa två vattensystem tas bort från den föreslagna lydelsen avseende vattensystem där utsättning av laxartad fisk av familjen Salmonidae inte ska ges utsättningstillstånd, eftersom övriga vattensystem i den listan är fortsatt Gyro-fria.

Det står vidare att lydelsen ska gälla *"samtliga vattensystem som når in i Norge"*. Paragrafens lydelse bör ändras till att stå *"vattenområden"* och inte *"vattensystem"*, då det är inom spridningsområdet man inte ska sätta ut smittad fisk.

I handläggningen av denna remiss har medverkat Per-Erik Jacobsen, Bengt Olsson samt Micael Söderman.

För Sportfiskarna,

Sten Frohm, generalsekreterare